Assen, 6 oktober 2026
Ons kenmerk: 1003683

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE VOOR EEN OMGEVINGSVERGUNNING VOOR EEN NATURA 2000-ACTIVITEIT OP GROND VAN 5.1, LID 1 ONDER E, VAN DE OMGEVINGSWET

Vergunninghouder: H.E.R. Schoonvelde en I. Schoonvelde-Slagter
Bedrijfslocatie: Schoonveldeweg 2, 7958PH Koekange

Op 7 januari 2026 heeft de initiatiefnemer een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend voor het intrekken van de bestaande activiteit en het voortzetten van een kleinere gewijzigde bedrijfsvoering voor een Natura 2000-activiteit in de zin van artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder e, van de Omgevingswet (Ow).

Initiatiefnemer neemt deel aan de landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) dan wel de landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting (Lbv-plus). Het doel van de regelingen is om de stikstofemissie door vrijwillige beëindiging van veehouderijlocaties te verlagen en daarmee de stikstofdepositie vanuit de veehouderij op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden te verlagen, zodat die gebieden kunnen worden behouden en kunnen herstellen.

Op grond van deze regelingen dient de productie en productiecapaciteit op een veehouderijlocatie definitief en onherroepelijk beëindigd te worden en mag op de locatie een nieuwe activiteit worden verricht als deze maximaal 15% van de oorspronkelijk met het project vergunde stikstofruimte oplevert. In dit geval wordt 85,04% van de referentiesituatie ingetrokken gelet op deze regeling. De aangevraagde situatie zoals hieronder beschreven blijft derhalve ruim binnen de referentiesituatie.

De aangevraagde situatie betreft de omschakeling van een melkveehouderij naar een akkerbouwbedrijf met het houden van pensionpaarden.

Aangevraagde situatie (tabel 1)[1]:

[1] De bouw- en sloopfase zijn van tijdelijke aard, maar onlosmakelijk verbonden met de uitvoering van het project en als zodanig betrokken bij de beoordeling van de Natura 2000-activiteit. Gelet op het tijdelijke karakter zijn de daarmee samenhangende emissies niet afzonderlijk in deze tabel opgenomen.

Bron	Soort	Aantal	Huisvestingsysteem	Emissiefactor	Totale emissie (kg NH3/jaar)
Pensionpaarden	Paarden ouder dan 3 jaar	30	HL 1.100	5	150
Totaal stallen					**150**
Bron overig	**Soort en omschrijving**			**Totale emissie (kg NOx/jaar)**	**Totale emissie (kg NH3/jaar)**
Mestopslag	Mestsilo				259,3
Koude start	Koude start verkeer			0,4	0,0622
Verkeersnetwerk	Vervoersbewegingen van en naar het erf			51,3	1,9
CV	Verwarmen bedrijfswoning			3,6	0,5
Stationair draaiende voertuigen				69,6	0,9
Mobiele bronnen	Tractor 102 kW Stage-I, <= 2001, 75-560 kW, diesel, SCR: nee			129,2	0,0319
	Tractor 146 kW Stage-IIIA, 2006-2010, 75-560 kW, diesel, SCR: nee			81,7	0,0399
	Shovel 87 kW Stage-IIIA, 2006-2010, 75-560 kW, diesel, SCR: nee			55,8	0,027
	Shovel 15 kW Stage-IV, 2014-2018, <= 56 kW, diesel, SCR: nee			19,9	0,0068
Totaal				**411,5**	**412,8**

Besluit

Gedeputeerde Staten van Drenthe hebben met inachtneming van artikelen 5.1, eerste lid en onder e, van de Ow en 8.74b lid 1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) besloten om:

1. Op basis van bijgevoegde motivering (bijlage 1) aan vergunninghouder een omgevingsvergunning te verlenen voor de aangevraagde Natura 2000-activiteit. De vergunning wordt verleend voor de hierboven beschreven aangevraagde situatie.
2. De op 22 juni 2015 door Gedeputeerde Staten van Drenthe verleende natuurvergunning voor het in werking hebben en uitbreiden van een melkrundveehouderij, met kenmerk 201402307-00576399, in het kader van Lbv dan wel Lbv-plus regeling in te trekken;
3. Voor zover aan de op 15 juli 2015 door Gedeputeerde Staten van Overijssel verleende natuurvergunning voor dezelfde bedrijfslocatie nog zelfstandige rechten kunnen worden ontleend voor deze Natura 2000-activiteit, deze toestemming eveneens in te trekken, zodat daaraan na dit besluit geen rechten meer kunnen worden ontleend.

De besluiten 1, 2 en 3 zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. De vernietiging van het ene besluit in een beroepsprocedure leidt ook tot vernietiging van het andere besluit.

De aanvraag en bijlagen, inclusief de passende beoordeling en de AERIUS-berekening(en), maken integraal onderdeel uit van dit besluit.

Vergunningvoorschriften

Aan de omgevingsvergunning (besluitonderdeel 1) worden de volgende voorschriften verbonden:

1. *Uitvoering overeenkomstig beschikking*
   De voorgenomen activiteiten op de hierboven vermelde bedrijfslocatie moeten worden uitgevoerd, zoals in deze beschikking en de bijbehorende stukken is aangegeven. Indien er wijzigingen in het project worden overwogen, dient eerst te worden onderzocht of hiervoor een nieuwe omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit moet worden aangevraagd en verleend, alvorens tot uitvoering over te gaan.

2. *Realisatietermijn*
   Het bevoegd gezag kan deze omgevingsvergunning intrekken indien gedurende een periode van drie jaar na het onherroepelijk worden van dit besluit geen activiteiten zijn verricht met gebruikmaking van de vergunning.

3. *Ingebruikname*
   a. Deze vergunning mag pas worden gebruikt (de nieuwe activiteit mag pas worden gestart) nadat de omgevingsvergunning zoals bedoeld in besluitonderdeel 2 en 3 (intrekking van de eerdere natuurvergunningen) zijn ingetrokken en niet langer feitelijk in gebruik is.
   b. Vergunninghouder bevestigt dit per e-mail aan vth@drenthe.nl, onder overlegging van controleerbaar bewijs dat alle emissiebronnen van de ingetrokken vergunning definitief zijn verwijderd of blijvend buiten gebruik zijn gesteld.
   c. Zolang niet is voldaan aan a en b, mogen de op grond van deze vergunning vergunde activiteiten niet worden gestart of voortgezet.

4. *Stikstofruimte later niet meer inzetbaar voor extern salderen*
   De uit deze vergunning voortvloeiende stikstofruimte mag niet worden aangewend voor externe saldering.

Zienswijze
Dit besluit wordt voorbereid met de uniforme openbare voorbereidingsprocedure, als bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Van 4 augustus 2026 tot en met 16 september 2026 heeft het ontwerpbesluit ter inzage gelegen. Daarop zijn geen zienswijzen binnengekomen.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,

drs. M. Middel,
Themamanager Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Afschrift aan:
- Adviseur (digitaal)
- het College van Burgemeester en Wethouders van De Wolden (digitaal)
- het College van Gedeputeerde Staten van Overijssel (digitaal)

Beroep
Belanghebbenden die het niet eens zijn met dit besluit kunnen binnen zes weken na publicatie van dit besluit beroep indienen bij Rechtbank Noord-Nederland. Een beroepschrift moet zijn ondertekend en bevat daarnaast tenminste naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen u beroep indient en de gronden van het beroep. Voor meer informatie over de beroepsprocedure zie http://provincie.drenthe.nl/loket/bezwaarschriften.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

De vergunninghouder heeft DLV Bouw, Milieu en Techniek B.V. gemachtigd voor deze aanvraag. Wij hebben de aanvraag ontvangen op 7 januari 2026. Onderstaande documenten, relevant voor deze omgevingsvergunning, zijn onlosmakelijk verbonden aan de aanvraag:

- DSO-samenvatting van de aanvraag;
- AERIUS-projecteffect berekening van de sloop- en aanlegfase van 17 maart 2026 met kenmerk RTC8Qs5J9Jvy;
- AERIUS-verschilberekening tussen de referentiesituatie en de aangevraagde situatie van 7 juli 2026 met kenmerk S6KGSng4VBuE;
    - Inclusief bijlage projectberekening ‘hulpmiddel beoordeling hexagonen met mogelijk randeffect’ behorende bij AERIUS-verschilberekening van 7 juli 2026 met kenmerk S6KGSng4VBuE;
- AERIUS-verschilberekening tussen de referentiesituatie en de aangevraagde situatie inclusief Sloop- en aanlegfase van 7 juli 2026 met kenmerk Rai7jiMW3SVr;
    - Inclusief bijlage projectberekening ‘hulpmiddel beoordeling hexagonen met mogelijk randeffect’ behorende bij AERIUS-verschilberekening van 7 juli 2026 met kenmerk Rai7jiMW3SVr;
- Passende beoordeling opgesteld door DLV Advies, BIJLAGE NATURA 2000-activiteit d.d. 7 juli 2026;
- Onherroepelijke vigerende door Gedeputeerde staten van Drenthe verleende natuurvergunning d.d. 22 juni 2015 met kenmerk 201402307-00576399;
- Door Gedeputeerde Staten van Overijssel verleende natuurvergunning d.d. 15 juli 2015 met kenmerk 2015/0115058;
- Twee tekeningen dan wel schetsen behorende bij de referentiesituatie d.d. 5 november 2012 en d.d. 22 augustus 2014;
- Tekening dan wel schets van de aangevraagde situatie d.d. 7 juli 2026;
- Onderbouwing van de totale hoeveelheid NOx en NH3 van het project in de AERIUS-berekeningen;

De aanvraag en bovengenoemde documenten maken integraal onderdeel uit van deze omgevingsvergunning.

2. Bevoegd gezag

Omdat het project plaatsvindt in de provincie Drenthe, zijn wij bevoegd om een beslissing te nemen op de aanvraag. Dit is bepaald in artikel 4.6, eerste lid, aanhef en onder e, van het Omgevingsbesluit. Bij ons besluit betrekken wij ook de gevolgen voor Natura 2000-gebieden buiten onze provinciegrens en/of buiten Nederland.

De aangevraagde activiteit kan nadelige gevolgen hebben voor Natura 2000-gebieden die geheel of gedeeltelijk in de provincie Overijssel liggen. Overeenkomstig artikel 2.2, eerste lid, van de Omgevingswet wordt de besluitvorming afgestemd met de betrokken provincies. In dit kader is het ontwerpbesluit voorafgaand aan publicatie ter afstemming toegezonden aan de provincies waar mogelijk effecten op Natura 2000-gebieden kunnen optreden.

3. Wettelijke bepalingen en beoordelingskader

De Ow stelt een vergunningplicht in voor een Natura 2000-activiteit, zoals omschreven in de Bijlage bij artikel 1.1 jo. artikel 5.1, eerste lid en onder e, van de Ow. Een Natura 2000-activiteit omvat een project als bedoeld in artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn, dat niet direct verband houdt met of

noodzakelijk is voor het beheer van een Natura 2000-gebied. Dit geldt voor projecten die, alleen of samen met andere plannen of projecten, mogelijk significante gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied.

Bij het verlenen van deze vergunning is conform artikel 2.1 van de Omgevingswet een evenwichtige belangenafweging gemaakt, waarbij het behoud van natuurwaarden een wezenlijk en zwaarwegend onderdeel vormt.

Artikel 5.29, eerste lid, van de Omgevingswet bepaalt dat beoordelingsregels voor de aanvraag van een Natura 2000-activiteit worden gesteld met het oog op de natuurbescherming. Het tweede lid bepaalt dat de beoordelingsregels in ieder geval strekken tot uitvoering van artikel 6, tweede, derde en vierde lid, en artikel 16 van de Habitatrichtlijn en artikel 9 van de Vogelrichtlijn, in het kader van gebieds- en soortenbescherming.

Op grond van artikel 8.74b, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving wordt een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit alleen verleend als uit de passende beoordeling, bedoeld in artikel 16.53c, eerste lid, van de Omgevingswet, de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten.

In de uitspraak van 18 december 2024 heeft de afdeling bestuursrechtspraak een nuancering aangebracht op de vaste rechtspraak van de afdeling over intern salderen. De afdeling heeft aan deze uitspraak een schema beoordelingskader toegevoegd hoe te handelen bij intern salderen.

1. In de voortoets wordt beoordeeld of het project effect heeft op een Natura 2000-gebied.
2. Wanneer significante effecten van het gehele project niet zijn uitgesloten is er vergunningplicht en is er een passende beoordeling nodig.
3. De referentiesituatie wordt bepaald waarbij een onderscheid in beoordeling wordt gemaakt tussen een natuurvergunning of milieutoestemming. De referentiesituatie wordt bepaald aan de hand van een natuurvergunning of aan de hand van een milieutoestemming die is verleend voor de Europese referentiedatum.
4. Intern salderen mag als mitigerende maatregel ingezet worden waarbij de verwachte voordelen moeten vaststaan.
5. Wijziging of beëindiging van bestaande situatie moet zijn verzekerd.
6. Additionaliteitsvereiste: salderen mag alleen als de maatregel (inzet referentiesituatie) niet ook nodig is om natuur te behouden, herstellen of verslechtering te voorkomen. Hierbij moet worden gelet op de instandhoudingsdoelstellingen en huidige staat van instandhouding. Of, in het geval dat er een verbeter- of hersteldoelstelling geldt, dat doel ook op andere wijze kan worden gerealiseerd.

4. Beoordeling van de aanvraag en passende beoordeling

4.1 Vergunningplicht

In de voortoets mag, anders dan voorheen zoals hiervoor toegelicht, voor de beoordeling of significante gevolgen zijn uitgesloten, geen vergelijking worden gemaakt van de gevolgen van de bestaande vergunde situatie en de gevolgen van het project na wijziging. Uit de voortoets, waarbij de ingediende AERIUS-berekeningen, met kenmerk Rai7jiMW3SVr zijn beoordeeld, blijkt dat er Natura 2000-gebieden zijn waarop als gevolg van de activiteiten van dit bedrijf depositie van stikstof plaatsvindt wat mogelijk significante effecten heeft op de te beschermen waarden. Hiervoor is een natuurvergunning nodig.

4.2 Passende beoordeling

De aanvraag in combinatie met de onderbouwing in deze omgevingsvergunning moet worden aangemerkt als passende beoordeling. In deze stukken wordt een volledige omschrijving gegeven van de projectgegevens, worden alle potentiële significante effecten op beschermde gebieden geïdentificeerd, wordt een cumulatieve beoordeling gemaakt, wordt gebruik gemaakt van beste wetenschappelijke kennis, wordt ingegaan op concrete en zekere mitigerende maatregelen, is de beoogde situatie beoordeeld o.b.v. een worst-case-analyses, is getoetst aan de instandhoudingsdoelen, wordt daarnaast een transparante motivering gegeven en worden actuele gegevens gebruikt zodat redelijke wetenschappelijke twijfel ontbreekt voor significante gevolgen.

4.3 Effecten stikstof

De AERIUS-verschilberekening met kenmerk Rai7jiMW3SVr waarmee de effecten van stikstof worden berekend bevat een referentiesituatie en een beoogde situatie. Vanaf deze paragraaf geven wij aan hoe wij de referentiesituatie hebben vastgesteld, gaan wij in op de aangevraagde situatie en bekijken wij of dit binnen de 15% ruimte van de Lbv dan wel Lbv-plus regeling valt. Daarna beoordelen we of de bestaande rechten ingezet mogen worden voor intern salderen en onderbouwen wij waarom het restant van dit project niet ingezet zou moeten worden voor natuurherstel (additionaliteits onderbouwing). Ten slotte gaan wij in op cumulatie, overige effecten en sluiten wij af met een conclusie.

4.3.1 Uitgangssituatie (referentiesituatie)

Het voornemen betreft de wijziging van een bestaande activiteit, waarbij tevens bestaande natuurvergunningen worden ingetrokken. Voor het bedrijf zijn in het verleden twee natuurvergunningen verleend. Op 22 juni 2015 hebben Gedeputeerde Staten van Drenthe een natuurvergunning verleend met kenmerk 201402307-00576399. Daarnaast hebben Gedeputeerde Staten van Overijssel op 15 juli 2015 een natuurvergunning verleend met kenmerk 2015/0115058.

De vergunningen van 22 juni 2015 en 15 juli 2015 worden op grond van artikel 2.4 van de Aanvullingswet natuur Omgevingswet aangemerkt als een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit.

Voor de vaststelling van de referentiesituatie is uitgegaan van de door Gedeputeerde Staten van Drenthe verleende vergunning van 22 juni 2015. Deze vergunning is voor deze beoordeling gehanteerd als uitgangssituatie voor het bepalen van de bestaande rechten die bij de aanvraag kunnen worden betrokken. Beide eerder verleende natuurvergunningen worden met dit besluit ingetrokken. In de referentiesituatie (tabel 2) is er sprake van de volgende emissiebronnen[2]:

Soort	**Aantal**	**Huisvestingsysteem**	**Emissiefactor**	**Totale emissie (kg NH_3/jaar)**
Melk- en kalfkoeien (beweiden: -5% emissiereductie[*1])	20	HA1.100	~~13,00~~ -12,35	~~260~~ 247
Melk- en kalfkoeien	249	HA1.9	7	1743
Melk- en kalfkoeien	120	HA1.19	10,1	1212
Vrouwelijk jongvee < 2 jaar	220	HA2.100	4,4	968
Totaal stallen				**4170**

*1 = Beweiden ten minste 720 uur in een kalenderjaar.

[2] Het vergunde project impliceert bijbehorende voertuigbewegingen van en naar het erf en op het erf; deze maken onlosmakelijk onderdeel uit van de bedrijfsvoering en liggen daarmee ten grondslag aan de actuele omgevingsvergunning voor een Natura 2000 activiteit ook al zijn ze destijds niet expliciet in de aanvraag of in de beschikking benoemd.

4.3.2 Aangevraagde situatie

De aangevraagde situatie, zoals beschreven in deze omgevingsvergunning, is door ons beoordeeld. De opgegeven stikstofbronnen zijn worst-case beschouwd en geven geen onderschatting weer van de stikstofemissie. De Aerius berekening en toelichting hierop geven een afdoende onderbouwing van de reële emissie.

4.3.3 Beoordeling van de effecten van stikstofdepositie t.b.v. Lbv dan wel Lbv-plus

Uit de AERIUS-verschilberekening met kenmerk Rai7jiMW3SVr blijkt dat, wanneer de emissies van NH_3 en NOx van de bestaande toestemming worden vergeleken met de benodigde ruimte, 14,96% van de bestaande toestemming nodig is om het nieuwe project te mitigeren. Dit blijkt ook uit onderstaande tabel. Aangezien dit gelijk of minder is dan 15% én een representatieve emissie is behorend bij de nieuw aangevraagde activiteit voldoet de aanvrager daarmee aan de voorwaarden van de Lbv dan wel Lbv-plus.

Overzicht benodigde restruimte/referentiesituatie (tabel 3):

Emissie component	Emissie (kg/jaar) – Referentie	Emissie (kg/jaar) – Voorgenomen	Omrekenfactor (mol/kg)	Emissielast (mol N/jr) – Referentie	Emissielast (mol N/jr) – Voorgenomen
NH_3 (ammoniak)	4172,2	413,4	58,72	244991,584	24274,848
NO_x (stikstofoxiden)	351,1	622,5	21,73	7629,403	13526,925
Totaal molen stikstof				252620,987	37801,773
Percentage t.o.v. referentie					**14,96%**

4.3.4 Inzet mitigerende maatregel

Wij hebben onderzocht of de referentiesituatie als mitigerende maatregel kan worden ingezet. Hierbij is beoordeeld of de referentiesituatie niet dubbel wordt ingezet en of deze niet tegelijkertijd noodzakelijk is om de natuur te behouden, herstellen of verslechtering te voorkomen. Dubbele inzet is in deze aanvraag niet aan de orde, aangezien het gaat om dezelfde locatie en intern salderen geen vergroting van de referentiesituatie oplevert. De bestaande vergunning wordt ingetrokken onder gelijktijdige verlening van de vergunning voor het nieuwe project. Daarnaast is er een voorschrift opgenomen in de vergunning waarmee wordt gewaarborgd dat beide activiteiten niet gelijktijdig plaats kunnen vinden. Hiermee wordt dubbele inzet voorkomen.

4.3.5 Beoordeling onderbouwing additionaliteit

Uit de PAS-uitspraak van 29 mei 2019 volgt dat een maatregel die als instandhoudings- of passende maatregel ingezet zou kunnen worden, alleen als mitigerende maatregel bij vergunningverlening ingezet mag worden als het behoud van natuurwaarden is geborgd. Hierbij moet worden gelet op de instandhoudingsdoelstellingen en huidige staat van instandhouding, op basis van bijvoorbeeld natuurdoelanalyses. Of, in het geval dat er een verbeter- of hersteldoelstelling geldt, dat doel ook op andere wijze kan worden gerealiseerd.

In dit besluit lichten wij toe waarom het vervangen van de veehouderij door een andere activiteit met veel beperkte depositie aan te duiden is als instandhoudings- en passende maatregel waarbij het noodzakelijk is om een deel van de stikstofdepositie van de veehouderij in te zetten als mitigerende maatregel voor de nieuwe activiteit. Omdat de wijziging van de activiteit een passende maatregel betreft is het niet noodzakelijk deze nieuwe activiteit te toetsen aan het additionaliteitsvereiste. Immers maakt deze reeds onderdeel uit van het maatregelpakket ter voorkomen van verslechtering en het op termijn halen van de instandhoudingsdoelen.

Lbv en Lbv-plus regeling

De Lbv dan wel Lbv-plus regeling leidt ertoe dat vergunde activiteiten worden beëindigd ten behoeve van de natuur, waarbij er geen of een beperkte emissie overblijft voor de nieuwe activiteit. Deze regeling is een instandhoudings- en passende maatregel door de grote stikstofreductie die bereikt wordt waarmee de depositie op de omliggende Natura 2000-gebieden wordt verlaagd, evenals de bijdrage van de depositie aan de landelijke stikstofdeken. De subsidieregeling ziet op het verlagen van de stikstofbelasting op overbelaste Natura 2000-gebieden door het wegnemen van emissies van bedrijven die hierop een relatief grote depositie veroorzaken, de zogenaamde piekbelasters.

In het kader van deelname aan de Lbv dan wel Lbv-plus regeling wordt de toestemming zoveel mogelijk ingetrokken. Om de nieuw aangevraagde activiteit voldoende te mitigeren (zodanig dat er geen verslechtering van stikstofgevoelige habitats optreedt) dient een deel van de toestemming als referentie te worden gehanteerd voor de nieuw aangevraagde activiteit.

Om de effecten van deze regeling zeker te stellen is het van belang dat de initiatiefnemers een goed toekomstperspectief geboden krijgen, zodat deelname aantrekkelijk is. Ter ondersteuning hiervan is bepaald dat een deelnemer maximaal 15% van de vergunde stikstofemissie mag behouden voor een toekomstige activiteit. Op deze manier vindt minimaal 85% vermindering van de stikstofemissie vanaf de deelnemende locatie plaats, wat ten goede komt aan de natuur en de instandhouding van stikstofgevoelige habitattypen bevordert. Niet onbelangrijk om hierbij te vermelden is dat deelnemers aan de regeling eraan zijn gehouden om slechts de stikstofruimte die benodigd is voor de toekomstige activiteiten te behouden, de 15% betreft dus een maximum waarbij niet meer ruimte behouden mag worden dan nodig voor de beoogde activiteiten. In dit geval is 14,96% van de toegestane emissie benodigd voor de beoogde activiteit.

Instandhoudingsmaatregel / passende maatregel

Gelet op de urgentie om de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden blijvend te verminderen zou de voorliggende mitigerende maatregel in beginsel als een passende of instandhoudingsmaatregel kunnen worden gezien. Echter, de aanvraag dient te worden beschouwd in de context van beëindiging van de veehouderij op de locatie van de aanvrager, waarmee in totaal 85,04% van de toegestane emissie op de locatie wordt ingetrokken. Weliswaar zou het inzetten van het percentage aan overgebleven stikstofruimte op onderhavige projectlocatie ten goede kunnen komen aan de natuur, maar wij zien dit niet als passende maatregel. Er dient namelijk een afweging te worden gemaakt tussen enerzijds het scenario van deelname aan de Lbv dan wel Lbv-plus regeling inclusief het beoogde toekomstige project binnen de maximaal 15% stikstofruimte en anderzijds het scenario van geen deelname en voortzetting van de volledige bedrijvigheid op onderhavige projectlocatie. Dit overwegende zijn wij van mening dat de mitigerende maatregel die ingezet wordt voor het aangevraagde project in geen verhouding staat tot de passende maatregel die hier uit voortvloeit, zijnde de vrijwillige Lbv dan wel Lbv-plus regeling. De totale stikstofdepositiereductie op de omliggende Natura 2000-gebieden bedraagt 85,04% als gevolg van de beëindiging van de veehouderijactiviteiten en de omschakeling naar een akkerbouwbedrijf met pensionpaarden. Daarnaast draagt deze ontwikkeling ook bij aan reductie van de landelijke stikstofdeken.

Samenvattend heeft het beëindigen van de veehouderijactiviteiten en het toestaan van de nieuwe activiteit een groot effect op het terugdringen van de stikstofbelasting. Door deze stikstofreductie is de Lbv dan wel Lbv-plus regeling aan te merken als een instandhoudings- en passende maatregel. De samenhang tussen de beëindiging van de veehouderij en het voornemen tot het nieuw aangevraagde project maakt daarom dat wij de mitigerende maatregel in deze specifieke situatie niet als passende of instandhoudingsmaatregel beoordelen in het kader van artikel 6, tweede lid Habitatrichtlijn.

Belang van nieuwe activiteit in het kader van een vrijwillige regeling

De Lbv-regelingen zijn subsidieregelingen voor veehouders die willen stoppen met hun bedrijf of met een locatie van hun bedrijf. Het doel van de regeling is om de stikstofuitstoot vanuit de veehouderij te verlagen, zodat ook de stikstofdepositie op daarvoor gevoelige natuur vermindert, zodat deze kan herstellen. Essentieel is dat sprake is van een vrijwillige regeling, waarbij het (gedeeltelijk) stoppen van een veehouderijbedrijf wordt gesubsidieerd. Ondernemers komen in aanmerking voor één van beide regelingen indien zij voldoen aan gestelde drempelwaarden voor depositie op stikstofgevoelig Natura 2000-gebied.

De subsidieregeling maakt het voor de initiatiefnemer financieel mogelijk om het bedrijf op verantwoorde wijze te beëindigen, maar vormt geen dekkende inkomstenbron voor de toekomst. Daarbij is het idee altijd geweest dat er een beperkte hoeveelheid ruimte moet overblijven voor deelnemers om op de betreffende locatie een andere activiteit te verrichten. De aard van de regeling is immers dat de deelnemers op dezelfde locatie blijven zitten en het eigendom over de grond behouden. Dat werkt alleen maar als je de deelnemers ook in staat stelt op die locatie een andere activiteit te ontplooien. Het volledig wegnemen van de stikstofruimte voldoet niet aan de doelstelling van die regeling en heeft bovendien sociaaleconomisch ongewenste effecten. Het is dus van belang dat de initiatiefnemers een toekomstperspectief geboden krijgen, waarbij zij met een andere activiteit inkomsten kunnen genereren. Daarnaast wordt de vergunninghouder vanwege de regeling ook verplicht om de natuurvergunning in te trekken wanneer niet langer gebruik wordt gemaakt van de uit deze vergunning voortvloeiende stikstofruimte. Door een dergelijke intrekking wordt bewerkstelligd dat de stikstofruimte niet meer voor externe saldering beschikbaar is. Om dit te garanderen is hiervoor in de omgevingsvergunning een voorschrift opgenomen waaruit blijkt dat deze ruimte niet gebruikt mag worden (op een later moment) voor extern salderen.

Als, in tegenstelling tot wat in de regeling staat beschreven, een nieuwe activiteit toch niet wordt toegestaan, zal dit er vaak toe leiden dat de aanvrager onvoldoende toekomstperspectief wordt geboden om deelname aan de Lbv dan wel Lbv-plus regeling voort te kunnen zetten. Er is een groot risico dat de emissiereductie van 85,04% als gevolg van beëindiging van de veehouderij geen doorgang zou vinden. Een niet vrijwillige beëindiging behoort in dit kader ook tot de bevoegdheden van het bevoegd gezag, maar heeft over het algemeen een veel langere doorlooptijd met daarnaast hoge maatschappelijke en economische kosten. Deze kosten en langere doorlooptijd, in combinatie met juridische onzekerheid over het te behalen doel, wegen niet op tegen de zeer beperkte extra depositiedaling van een volledige onvrijwillige beëindiging ten opzichte van de met de beoogde situatie zeer grote vrijwillige beëindiging.

Conclusie additionaliteit

Op basis van bovenstaande uiteenzetting kan worden geconcludeerd dat:

- De aanvraag direct samenhangt met het treffen van instandhoudings- en passende maatregelen als bedoeld in artikel 6, eerste en tweede lid Habitatrichtlijn, in de vorm van permanente beëindiging van de veehouderij op de bedrijfslocatie.
- Er is sprake van een situatie waarbij op basis van vrijwilligheid tot bedrijfsbeëindiging wordt overgegaan, mits een toekomstige activiteit mogelijk is. Het niet toestaan van de nieuwe activiteit leidt ertoe dat een maatregel die op zeer korte termijn effect zou hebben, niet door gaat omdat de aanvrager niet langer meedoet.
- De beperkte depositie na inzet van een deel van de veehouderij activiteiten als mitigerende maatregel ruimschoots opweegt tegen het voorkomen van een langere doorlooptijd en hoge maatschappelijke en economische kosten bij een onvrijwillig beëindigingstraject.

4.3.6 Cumulatie

Op grond van artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn dient beoordeeld te worden of het voorgenomen project, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, tot significante negatieve gevolgen kan leiden voor de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied. Dit wordt ook wel de cumulatietoets genoemd.

Voor het voorgenomen project is vastgesteld dat de stikstofdepositie, na toepassing van de mitigerende maatregelen intern salderen, geen toename veroorzaakt in de relevante Natura 2000-gebieden. Hierdoor is cumulatie van effecten door het project in combinatie met andere plannen of projecten niet aan de orde. Een aanvullende beoordeling van cumulatieve stikstofeffecten is daarom niet noodzakelijk.

4.3.7 Overige effecten

Naast de effecten van stikstofdepositie zijn er geen andere significante effecten te verwachten voor de Natura 2000-gebieden, gezien de afstand van het project tot deze gebieden en de aard van de voorgenomen activiteit. Andere mogelijke verstorende factoren, zoals geluid, licht of hydrologische veranderingen, zijn beoordeeld en uitgesloten vanwege hun beperkte impact of afstand tot het beschermde gebied. Daarom is de beoordeling beperkt tot de effecten van stikstof.

4.3.8 Flora en Fauna

Dit besluit geldt alleen voor een Natura 2000-activiteit. Het is mogelijk dat de vergunninghouder ook een omgevingsvergunning moet aanvragen voor een flora en fauna-activiteit. Als u een vergunning nodig heeft, kunt u deze bij de provincie aanvragen.

5. Conclusie

Op basis van de aanvraag en de onderbouwing in deze vergunning (tezamen de passende beoordeling) zijn de effecten van de aangevraagde activiteit getoetst aan de relevante wet- en regelgeving. De resultaten tonen aan dat, mits aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan, er geen significante negatieve effecten zijn te verwachten voor de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden. Wij komen hierdoor tot de conclusie dat de aangevraagde vergunning, met de gestelde voorschriften, kan worden verleend.